

ACC. N:R M. 13462: 1-5.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: *Småland* ..... Upptecknare: *Folke Fredenfors, Markaryd*
Härad: *Sunnerbo* ..... Berättare: *Anna Nilsson, S. Ljunga*
Socken: *S. Ljunga* ..... Berättarens yrke: *f.d. lävar.*
Uppteckningsår: *1954* ..... Född år *1890 i S. Ljunga*

Emigration till Amerika. s. 1-5.

Skriv endast på denna sida

Landskap: Småland   Upptecknare: Folke Svedenfors
Härad: Sunnerbo   Berättare: Anna Nilsson, Ivla, S. Ljunga
Socken: S. Ljunga   Berättarens yrke: lärarinna, num.
pensionerad
Uppteckningsår: 1954   Född år 1890 i S. Ljunga

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

Emigrationen från S. Ljunga har varit kollossalt omfattande och på ett stråk här utmed Prästbodaån i socknarna Ljunga och Hammada är praktiskt taget varenda hus, åtminstone av de äldre, berört av amerikaskjukan, som man kallade amerikafebern här, då det hörde till vanligheten att emigrera.

Min mor, Ingrid Magnusson, f. 1847, var kusin med guvernören John Lind, en av de svenskar som väl nått längst i USA och t.o.m. varit erbjuden en plats i regeringen i detta land.

Själv var jag i USA 1926-27 i 11 månader och hälsade bl.a. på guvernör Linds syster, Ingrid Maria Lind, g.m. en tysk vid namn Cherrer, boende i Winthrop, Minnesota. Systemen berättade mycket både om sin bror och om barndomsår här som han upplevt. Linds fader hade Stakagård i S. Ljunga familjen flyttade till socknen från Kånna - och det var mätningen, storskiftet, som blev hans olycka, eller lycka hur man nu vill se det. Så här skall det enligt vad jag hört av Linds syster ha gått till: Linds far fick inte sin rätt vid mätningen och han var en stolt och rättfram natur, som inte kunde låta bli att säga sin mening. "Gamle nämndemannen", som var en despot, bedyrade då, att Linds far skulle bli utfattig. Linds far tog då sina sista slantar och reste till Amerika med hela familjen. Jonassons, fadern till den blivande guvernören hette så, reste 1868 över

England, men där fick man stanna i 6 veckor. Barnen blev nämligen sjuka. Resan var också osedvanligt svår. 3 barn dog på resan i scharlakansfeber, difteri och skörbjugg, som stötte till. 2 av barnen begravdes i England, 1 sedan på sjön mellan England och Amerika. När de kom fram var alltså bara den äldste, Johannes sedermera John Lind, och systemern Ingrid Maria, den yngsta, kvar i livet. Av reskassan återstod 10 öre vid framkomsten.

Johnssons hade bekanta förut i Amerika som de kom till, men av dem kunde ju inte hjälpen bli så stor. Johnsson "tog land" vid Winthrop. Platsen hette Clar Lake. Det var på en slätt, där det varken fanns buskar eller träd. Men marken var det inget fel på, utmärkt mylla för jordbruksändamål. Det var bara att taga för sig så mycket man trodde sig om att kunna odla upp. Hos den från Sverige bekante svenskättlingen fick de taga in några dagar, medan en jordkula iordningställdes. I den fick Johnssons hustru 2 barn, men ehuru de var tjocka och präktiga på sommaren då de föddes överlevde de inte vintrarna.

Johnsson själv hade blivit nedbruten av alla motgångarna på resan, så det tog tid innan han hämtat sig, men så mycket mera krafter hade hustrun. Hon inte endast arbetade för två, hon hjälpte också andra. Så gick det framåt för familjen. Ett hus blev byggt och det huset har jag faktiskt varit inne i. Det var ovanligt stort för att vara en pionjärboning. Johnssons hustru blev traktens allt i allo: läkare, sjuksköterska, barnmorska, advokat, ja t.o.m. präst. Hannes dotter berättade nämligen, att modern samlade folket i hemmet och läste Luthers postilla för dem. Fru Johnsson som kallades för "mormor" av hela trakten blev också oerhört populär och när hon dog var det en

sådan tillströmning på hennes begravning, att något sådant inte upplevts varken förr eller senare. Det var en pionjärhustru av ovanliga mått. Det berättades också, att alla som kom från Sverige hade en fristad i hemmet innan immigranterna fick det ordnat för sig. Winthrop är också det kanske viktigaste namnet i denna traktens emigranthistoria. På gamla dagarna flyttade föräldrarna in till Winthrop där "Mary", d.v.s. dottern Maria, bodde.

Så kanske jag borde säga något om John Lind, d.v.s. sonen Johannes. Han var 14 år när han emigrerade tillsammans med sina föräldrar och syskon. Strax efter framkomsten skulle han gå ut för att skjuta en vildkalkon, vilka det fanns gott om i trakten. (Fisk fanns det också i myckenhet i den närbelägna sjön). Då bar det sig inte bättre än att den hårt drabbade familjen fick ett nytt slag; Johns gamla muskedunder exploderade och tog ena armen. Nu var det otänkbart att John kunde bli farmare och för hans karriär var det kanske bäst så. Han fick studera en kort tid och blev byskollärare, gifte sig efter en tid med en lärarinna och slog sig sedermera på juridiken. Efter att ha fått sin legitimation blev han tack vare sin osedvanliga begåvning och rättrådighet mycket anlitad. Man framhöll när jag var i Amerika, att han knappast förlorat ett mål. Åtog han sig en sak, så var det nästan bergsäkert att han också drev den igenom. Så blev det politiken och så blev John vald till Minnesotas guvernör. Men den historien finns väl i biografier över den framstående släktingen. John Lind blev mycket förmögen, trots att han inte lär ha lagt an på förtjänster i dessa guldruschernas tider. Min morbror Carl som ett slag var skattetaxeringsman berättade, att Lind var upptaxerad till ägare av omkr. 3 miljoner dollars.

Personligen var Lind, som jag även brevväxlat med, mycket tystlåten. Han kallades också "Tyste John". När han talade så gick det sakta och eftertänksamt. Det var jag glad för, ty jag förstod därigenom hans engelska så bra. Annars talade han ju utmärkt svenska också. Hans seder var enkla och han klädde sig mycket enkelt också. Då jag var i USA höll han på med en bok om Sverige och svenska ländskapslagar.